

SZARVAS

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Szerkesztőség:

Kényes utca 176.

Kiadóhivatal:

Salétrom-utca 1189.

Nagy M. Lányvayemda

Hova az előfizetési és

hirdetési díjak küldendőek

Megjelenik hetente kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 ft — kr —

Félévre ... 2 ft 50 kr. —

Negyedévre 1 ft 25 kr. —

Egyes szám ára 5 kr. —

Hirdetések felvételnek: Bécsben J. Danneberg, I. Wolzeille 19. M. Dukas I. Wolzeille 6—8. Budapesten: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schvarcs Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Haassenstein és Fojler (Jaulus Gyula) Dorottya-utca 1. Blookner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1., Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda. Granátos-utca; Tencser Gyula Szerecsen-utca 7., Misrachy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.

Jó életpálya.

*) Mig a polgári téren minden életpálya a lehetőségig be van népesítve, mig a kenyér után futkosóknak itt se szeri, se száma, addig a legfényesebb és legbiztosabb existenciát nyújtó életpályák egyikén, a katonatisztin, még mindig kevesen vannak s mindig tiszteket keresnek.

Nincs szomorubb látvány, mint a melyet a polgári életpályán boldogulni akarók elkeseredett harca nyújt mikor üresedésbe jön egy-egy jobb javadalmazású állás, mint siet ki-ki magának protekcióval, nexussal előnyt biztosítani, mint futnak Pontiusból Pilátushoz és mint kapaszkodnak minden reményt nyújtó szalma vagy fűszálhoz, antisambriroznak, hizelegnek s a jó ég tudná mit követnek el, mikor végre is csak egy lesz a győztes,

a ki legjobban ki tudta magánaktalpalni.

Sőt vannak esetek, mikor pályázatot hirdetnek egyik másik ujonnan szervezett állásra s zudul be a kérévény a kinevezőhöz; sokan eltelnek a legjobb reménységgel s eszközbe se jut — mig meg nem sugja valami benfentes, — hogy ez az állás csak azért létesült, mert X. Y.-nak hivatalt kellett adni!

Hála a jó égnek, hazánkban már protekció és nexus nélkül is lehet haladni; becsület, szorgalom és ész tiszteletet érdemel már a felsőbbség előtt s megnyitják a magasb hivatalokat részökre, hogyott érvényesüljenek.

Utalunk e tekintetben a birói pályára példakép, hol sok, pártfogás nélküli, de tehetséges egyén a legfényesebb karriert csinálta a legrövidebb idő alatt.

Hanem azért ezer fényes lehetőség vész el: érvényesületlen a hivatalos életben, az alsó fokokról nincs aki emelje, nem tudja kitüntetni tehetségeit s ki vérmes reménnyel ment a közügy szolgálatába, évről-évre vesztí reményeit s magasban szárnyaló szelleme szárnysegetten esik le s vergődik lent kinosan jóval alant az ezer forintos fizetésen, mely pedig a mai viszonyok mellett a legkisebb összeg ahhoz, hogy valaki megjelenjen úgy, a hogy a társadalom is megköveteli,

És csodálatos, hogy mindenki által ismert helyzet daczára, az életpályákon sok az ember és idegenkedve fordulnak el az oly életpályától mely önként kínálkozik, hova ész és jellemen kívül egészséges test, de nem előkelőrokonság, sem pártfogás nem kívántatik.

TÁRCSA.

Boru után derű.

(Folytatás.)

Pedig ha felmegy kastélya toronyszobájába, honnan gyönyörű kilátás nyílt Erdély hegy-völgy borította téreire, láthatta volna azt a feldühödt vérszomjas népet, mely lárma s fenyegetés közt közeledett Zárdlak felé, rabolva, égetve és gyilkolva mindenőt mindenkit, akit hömpölygő árja elé vetett a sors.

Mig orsói Orsóffy Dagóbert égre-földre esküdözött, hogy igazat mond, egy öreg asszony sietett Gizella szobájába.

Az asszony, kit a leányka jó szive sugallatából igen sokszor élelemmel és ruhával látott el, halála adóját jött lerónni pártfogónője iránt, csaknem ugyanazon szavakkal figyelmeztetvén őt a közelgő veszélyre, melyeket Dagóbert ur használt atyjával szemben Csakhamar ott volt a Gizella szobájában Orsóffy is, ki nem elégedett meg azzal, hogy csupán

lendő ipjának mondja el a rémitő eseményeket, elnyögte mindezeket Gizellának is ki már értesülve levén azokról igazat adott a félholtra vált urnak, és férfunak is becsületére való nyugalommal és erélyvel intézkedett a kastély megerősítéséről.

Az összes cseléd-égnek s időközben a kastélyba menekülteknek megparancsolta, hogy fegyverrel lássák el magukat atyja fegyver-terméből. A kaput és utcaajtót eltorlaszoltatta, s mikor mindez el lön végezve, mint valami őskori amazon állott meg Zárd Kadosa előtt, valamelyik vitéz őse által viselt, karcsu derekára övezett karddal oldalán s tudtára adta, hogy miként intézkedett.

Az öreg nemes kedvtelve nézte leányát kiben ősei elszántságát és vitézségét látta összpontosulni, ajkai azonban épen gúnyosan akarták mondani hogy jobb lesz édes leányom ha főzőkanalat fogsz kezvedbe vagy előveszed himzésedet mikor falsehíren beállt Dagóbert barátja a ki kint mászkált addig valahol s reszkető hangon mondja: »végünk van, itt rekedtem nem mehetek haza, megnyuznak . . . itt vannak a mócok!»

De már erre a szavakra, mint tűzből és már-már azt remélték, hogy támadóik

kipattanó szikra ugrott fel ülőhelyéből Zárd Kadosa s félig ijedt kétkedő hangon szolt: »lehetetlen»

Vért jegesztő ordítás volt kívülről, kétkedő szavaira a válasz — csakhamar néhány puskalövés hallatszott mit a harc-kész szolgák és menekültek intéztek a rablásra jövő vérengző tömeg ellen, mely vad káromló szavakban tört ki e nem várt el-lentállás miatt.

Gizella az udvarra sietett. Biztatta a fegyvereseket, hogy csak bátran viseljék magukat. Borot osztogatott a szomszédoknak mindenütt ott járt a hol a legnagyobb volt a veszély.

Mi adott a gyöngé nőnek oly bátorságot: a veszély közelléte vagy a történelemből kimagasló női alakok dicső példája vagy az talán, hogy méltó akart lenni ahhoz az ifjuhoz aki neki e nagy alakokról oly elragadó szépen beszélt?

Ne kutassuk az okot,

Megfejtetlen rejtély a nő: piczinyke darázs ellenséges közeledése miatt megrémült gyáva gyermek nagy veszélyben hős egyaránt tud lenni . . .

A védők pompásan viselték magukat és már-már azt remélték, hogy támadóik

Ez a katonatiszti pálya.

Sokszor buzdították a magyar ifjúságot, hogy lépjen e pályára s voltak sokan, a kik hallgattak a jó tanácsra és biztositottak is maguknak nem csak tisztességes megélhetést, de oly szép pályát, melyet a polgárral nem volna érdemes elcsúfolni soha.

Bár mint hangoztassa is a nagy előrelátás a béke szükségességét, észszerűnek ismerje el minden általános lefegyverkezést, álmok, ábrándképek maradnak ezek, melyeket a kőoszadók számára is hasztalanul hagyjuk korunk örökségképen.

Tisztképző iskoláink meglehetősen mértékben e látják ezredeinket tisztéskel, de a kormány rá jött, hogy túlságosan drágák ezek az államnak s szíves készséggel fordulnak más beszerzési források felé is.

Igy fordul most a közös hadügy-minister az önkéntesi intézményhez fűnyes ajánlatot téve a szolgáló ifjúságnak, hogy ne hagyják ott a katonai pályát, ha Október elején letették a tiszti vizsgát, hanem maradjanak bent, kapnak tisztességes fizetést rögtön s hat hónap múlva ténylegesítve lesznek.

Nincs elég szó ez intézkedés kelendő dicséretére s kár lenne, ha az ifjúságra nem volna a kívánt hatással.

Először nem kell protekciót keresniök, — másodsor 20—21 éves ifjak azonnal bejutnak egy legalább is egy ezer forintot biztosító állásba, mely 3—4 évente szépen emelkedik

ugy, hogy a 30 éves férfi már 1600 forint fizetést kaphat.

Igazolt aggodalmak e pálya iránt fel nem merülhetnek. A függési viszony meg van mindentől s a felebbvalók rendelkezési jogát elismerjük a polgári életben mindenütt.

És a magyar ifjúság nemzeti miszsiót is teljesít, ha a közös hadsereg tisztikarába lép, hol minden agitáció nélkül, a leghallgatagabban biztosítani lehet a magyar szellem terjedését ez uton.

A német nyelv nem birása nem lehet akadály. Megtanulja az ember a latint, a görögöt, a hébert, a franéziát, miért ne tanulhatna meg egy kultur nyelvet, ha német is az, ha akarat van hozzá?!

Szóval ne imádják a 600 forintos »tekintetes« uri állapotokat, hanem a ki fiatal és ép kinek szíve és esze helyén van, aki nem uszik nyakig tisztességtelen adáságokban, kösse fel a kardot.

Nem czifra nyomoruság az, de szép és magas pálya, mely nem csak megélhetést, de becsülést, sőt dicsőséget is ad.

H I R E K.

— A városi nagyvendéglő és bérház tervére az előjáróság a »Vállalkozók Lapában« pályázatot hirdetett. Pályázati határidő szeptember. Az elfogadott terv készítője 200 forint jutalomban részesül.

— A békésmegyei gazdasági egylet

igazgató választmánya f. évi augusztus hó 26-án, d. e. 9 órakor B.-Csabán a casino nagytermében ülést tart. Targysorozat: 1. Az agrár-szocialis bizottság f. hó 19-én tartott ülésének jegyzőkönyve. 2. A növénytermelési szakosztály jegyzőkönyvének előterjesztése. 3. Jelentés a szeghalmi tevéyszlo díjazásról. 4. A csanádmezei gazdasági egylet átirata a jégbiztositas ügyében. 5. A kolozsvári gazdasági egylet átirata. 6. A vármegye alispánjának átirata Nagyszénás község-faiskolája ügyében. 7. Pollacssek Emil emlékirata a Szarvasra tervezett cukorgyár ügyében. 8. A vármegye alispánjának 8024/1894 sz. átirata. 9. Gróf Bethlen András volt földmivélésügyi minister bucsu levele. 10. Festelits Andor földmivélésügyi minister beköszöntője. 11. Indítvány: Az egyes nagymalmoknak adott vámkedvezmény megvonása tárgyában.

— Népművelés. Balogh János gyermekzenekara a Károlyi-féle kastély parkjában ma este táncművelés rendez.

— Színészeink megjötték s előadásukat tegnap megkezdették »Boszorkányvárral« Berta Alajos operettjével. Rendes színház rovatunkat a jövő számmal kezdjük meg.

— Pályadíj. A budapesti 1848—49-iki ereklyemúzeum a múlt évben pályázatot hirdetett egy érdekeit szolgáló hirlapi közleményre. A pályázatban lapunk is részt vett. Az 1848—49-iki ereklye múzeum csak is Budapesten állitható felczimű czikkkel. Az ereklye múzeum nevében Gróf Kreith Béla ur a napokban értesítette szerkesztőségünket hogy cikkünk 3 db 1848—49-iki tárgyú képet nyert pályadíjjal. A közlemény szerzője Rell Lajos joghallgató.

— Ovoda felügyelő bizottság ma d. u. 3 órakor gyűlést tart. Targy: Óvónó választás s egyéb az új tanévre tartozó intézkedések.

— A katonabeszámolásolási pótadó szept. 10 ig közszemlére tétetet ki.

belatva hasztalan erőkölésüket távozni fognak, midőn a kert felőli alacsonykerítésen izmos, reszeg fickó mázolt át vakmerően.

Rossz, vagy jó szellem védte őt, mert négy lövést hasztalan intéztek reája a védők, kikre vértől párolgó kaszájával, jobb ügyhöz méltó bátorsággal támadt. A vad fickó emberfeletti erővel vagdalkozott jobbra balra s egy szolgálégnyt nyakszirten talált a ki haldokolva esett össze, megrémítve halálordításával bajtársait és vérszomjat adva az alacsony kerítésen társukat követő mocoknak.

Végre sikerült egyik urasági vadásznak puskatusával leteríteni a bős ficsort, ki meg fekve is vagdalkozott, miáltal a védők figyelmét lekötve a támadók közül az alacsony kerítésen mind többen jutottak az udvarra s egy részök a védőkre veté magát mas részök pedig a kapu torlaszait hordta el es zarjat törte le, hogy a kint levőknek szabad terük legyen a bejövételre.

Gizella látva a növekvő veszélyt a folyton harszó szolgál által követve a kastély folyosójára sietett, melynek erősen megvasalt tölgyfa ajtaját bezártak az őt követő védők ostromlói előtt s a fo-

lyosó régi divatu vasrácsai közül lövöldöztek a vadul káromkodó tömegre mely végre az erős ajtót is betörö.

A védők kényszerítve lettek beljebb vonulni, minden talpalatnyi tért vérrel fizetve meg. A vérszomjas tömeg azonban nem tágitott, elesett embereik helyére élők tolokodtak elő, a kik a belső termekbe szorították Gizellát atyjával és néhány emberével, innen pedig a végső menhelyre az utca felé néző toronyszobába, mely emeletet alkotott s melynek ablakai — a földszinti szobákéval ellentétben — nem voltak vasrostélyzat által védve. A beszorítottak kiknek száma az eredeti tizből ötre fogyott, iszonynyal hallgatták mint omlának a súlyos eszközökkel intézett csapások az értékes butoradabokkal hirtelen eltörölt ajtóra.

Gizella kibuzta mindedig hüvelyben hagyott kardját, később lévő inkább abba dőlni, mintsem czéda nép által meggyaláztassék.

Zárd Kadosa, a büszke ur, megtörve imádkozott.

Ez alatt a szoba ajtón, mint koporsó fedelének leezegésekor mind sűrűbben, sűrűbben ismétlődtek a fejsze csapások . . .

Zárd vadul kiáltott fel e borzasztó helyzetben: »mindenemet annak, a ki megment bennünket.«

Kétségbeesett szavaira a torlaszoknak az ajtóval együtt való bődölésé volt a válasz s egy dühös, öles természetű ember, vagy jobban mondva emberi alakba bújt fenevad rohant rohant be legelőbb a betört résen villogó egyenesre vert kaszájával csapást mérve Zardra, a ki nem védte magát.

Ugyan e pillanatban sikoltás hallatszott fel Gizella ajkairól az öröm sikoltása s az öreg nemes fejéről fel lett fogva a reá zuhanó fegyver egy széles pengejű karddal melyet deli honvéd főhadnagy Párdony Géza forgatott, a ki a legválságosabb pillanatban, épen az ajtó betörésekor létra segítségével ért észrevétlenül az ablakon a szobába s miután elhárította a halálos csapást, harsány hangon kiáltta az utána betódult honvédeknek: »Előre!« s a következő pillanatban a rémület szavát örömkilátás váltotta fel a megmentettek ajkain.

A helyzet megváltozott. A megrémült ostromlók látva e nem várt segítséget, vesztett ordítással futottak az udvar felé, hol azonban ismét honvédekkel találtak szemköz! magukat.

— Kondoros községe minden hét szombalján tartandó s marháhajrással egybekötött hetivásáért folyamodott.

— Esküvő. Bakó Bencze pestmegyei könyvvezető folyó hó 23-án vezette oltárhoz az öcsödi ref. templomban Győry Gizellát Győry Imre ottani első jegyző kedves és szép leányát.

— A vármegyei legtöbb adót fizelő bizottsági tagok 1895 évi névjegyzéke szept. hó 9-éig a vármegyei székház hirdetési tábláján közszemlére tétetett ki, hol azt a megyebeli érdeklődők megtekinthetik.

— Elhaltak városunkban Aug. 22-én Hrncsjar Judit 1 éves, Szvák Andrásné Kriszka Anna 26-éves Aug. 23-án Szilasi János 3 éves.

* CSARNOK. *

Murányi Margit.

Először voltam távol falumtól, először voltam a városban s első alkalommal látogattam meg a színházat is, hová gyermekkorú jó barátom, a falumbeli jegyző ur fia, vitt el.

Szemeim kápráztak a meg nem szokott fénytől, arcom tűzben égett az izgatottság miatt, melyet e gondolatra éreztem: »Istenem! mi mindent fogok én most látni?»

Azonban figyelmemet csakhamar a baloldali alsó pákolyok egyikében helyet foglaló nő vonta magára, akinek üde szép fiatal arca dacára, a mint csodálkozva észlelém, egészen fehér haja volt. — Nem tudtam hova lenni hámulatomban: oly gyönyörű fiatal arca és olyan ezüstfehér haj, hogy férhet e két ellentét össze?

Sokáig szemléltém az érdekes tüne-

ményt, végre kíváncsian kértem barátomtól: »ki az az ősz hajú fiatal nő?»

A kérdett ajkai körül futó mosolyt láttam, azonban a függőnyt épen akkor húzták fel, az előadás megkezdődött, barátom e miatt csupán ennyit válaszolt: »előadás után majd elmondom történetét.»

Kíváncsiságom rendkívül fel lévén köllve, figyelmem megoszlott a színdarab és azon nő szemlélése közt, akinek története is van.

Az előadás véget ért, a közönség széleszött s barátom otthon, ígéretéhez képest a következőket beszélte el:

»Az előttem méltán feltűnő színházbeli nő, Murányi Margit, oly szép volt hogy a görög mythosz istennői akaratlanul is eszébe jutottak az embernek, ha őt meglátta. Haja, melynek színe veteledett az ébenéjsötétjével, hogy ha kibontá, parányi labacokai sarkáig ért s mint sátor takarát előz karcuságú junói természetét, vakító fehér fogsorai parányi piros ajkai között ugy csillogtak, mintha rubinok lennének. A gyöngyök lettek volna; fehér arcára olátlátszó pirt lebet a természet pazar bőkezősége, mint a mily színt sugároz vissza az északi fény által csókolt jégsarki hó. — Ha még elmondom, hogy finom metszésű orra volt, ives szemöldei s hosszú selymes szempillái alól fekete szempár ragyogott arra a vakmerőre, a ki azokba varázserejű szemekbe nézni mert, ha hozzá teszem mindezekhez, hogy ez a szép test épen olyan szép, minden nemesért s jó ért rajongó, de kissé szeszélyes lelket rejtett, akkor hű képét adtam annak a nőnek, kit rövid idővel ezelőtt elhalt atyja valódi amerikai szabad férfiasszellemben nevelt, annak a nőnek, a ki huszonkét éves kora dacára még nem tudott szeretni.

Az érette rajongó férfiak hő szerelmi vallomásait e hideg szavakkal tette semmivé: »Uram, ön derék ember lehet, de én nem tudnám szeretni soha!»

»Murányi szíve van» mondták a kikoszorázott imádók, s a kinek eszök győzedelmeskedett szívök felett, elutaztak a tün-der buvuköréből, akik pedig azt remélték, hogy megnyerhetik valaha szerelmét s kezét (amire ráadásul 100--120 ezer forint is járt) minden kedvező alkalmat megragadtak hogy körülvehessék bálványukat, mint holdat csillagai.

Egy szép nyári nap alkonyán Margit háttas lovat rendelt: elő s könnyűséggel szökellve a nyeregbe, egyedül lovagolt ki otthonából a nem messze fekvő erdőbe. — A mint a százados tölgyfák által határolt árnyas erdei uton haladt lovan, egy ifjut vett észre, ki ésonka fatörzsön foglalt helyet s almodozva nézte a lombok között repkedő madárkákat.

Az ifju, kire éppen azon pillanatban vetette a szép amazonéjsötét szemeit, melyben az emelte reá korom fekete szempárját, ugy nézett ki itt mintha valamelyik szobrász veszel es átekből véső le szebb alkotását helyezte volna a fatörzsre, mint talapzatra. Szabályos arca, szép metszésű szája, római jellegű orra, piciny bajusza szeszélyes idomu kalapja alól kikandikáló gesztenyebarna fürtei, erős, szabályos termete, nem kevésbbé lepték meg Margitot mint az ifjut a nő szépsége. Ilyennek átmódám a valódi férfit, gondola Margit.

Ilyennek álmodám eszményképemé suttogá a szép ifju, szenvedélyes tekintettel nézve a most már vágató amazon után.

*

»Tessenek, tessenek pesétálni uraim, hűltyeim! fogják ládni nángjállatseregled, jeges medfék, zsiráflos, oroszországi medfériás kelgyót, sokféle majmoo, hienát, tikrisi s állatok királyát oroszland, kinek szörnyű orkába tukja fejed pele a világhírű állatszeliditűnt Leona kisasszony!

Körül volt véve a kastély mindenfelől katonákkal, kik elfogták a martalócok közül a magukat megadókat s nem kegyelmeztek a tovább harcolóknak.

Rövid negyedóra alatt ki lett tisztítva a kastély és környéke a véréngző néptől s miután már egy mőc sem volt látható, Párdony Géza visszatért a szobába hol Zárdot s Gizellát hagyá. Amint a leánykához ért, az ajultan omlott karjai közé, a férfiaságnak helyet adott benne a nőiesség amint viszont látta szerelmesét.

* * *

Kint azalatt összeszedték a halottak és sebesülteket de csodálatos orsói Orsoffy Dagóbert sem az előbbiek sem az utóbbiak sem pedig az elők között nem volt feltalálható

Vajjon hová tűnhetett a jó ur?

Hát bizony mikor látta hogy itt nem tréfálnak az emberek, hanem életükkel játszanak egy féltreeső kamarába húzta magát s aggódva tapogatózott a sötétben előre buvóhelyet keresve egy hordól talált melynek oldala és fenekéhez tapadva lekvár volt ebbe bujt. Azt ugyan nem bánta ha a lekvár be is keni hanem az sehogysem tetszett a jó dalának hogy fje kívül

maradt buvhelyén bármint imarkodott is összehuzni magát. Ez ok miatt kimászott nagy hirtelenséggel a hordóból s kamara hátsó szegletében lévő korpatartó hombarba telepedve, lealapult és hallgatózott. Itt helyzetben lehetett vagy másfél óráig.

Ez alatt folyt kint a harc és érkezett meg a segély miután a mőczok lelettek fegyverezve, a honvédek egyrésze őrjáratra indult meggyőződést szerezni arról vajjon nem bujt-e el a mőczok közül valaki azon kamarába a hol a gyáva Dagóbert tartózkodott. A reszkető aglegényről hálálveritek kezdett hallani, amint menhelye ajtaját kinyitani hallá. Istennek ajánlá lelkét, meglevén győződve arról, hogy őt most az oláhok keresik, fejét a korpába rejté, miként a struce szokta a homokba azt vélvén mert ő nem lát, őt sem látják. A honvédek azonban észrevették s mőcnak híven kirángatták a hombarból s a következő perczben azon lekváros korpás állapotban Párdony főhadnagy elé hurczoltak. Géza az időközben magához tért Gizella és Zárddal együtt figyelmesen nézte a prézlibe meghengergetett aszalt szilvához hasonló urat aki siralmas hangon könyörgött kegyelemért természetesen tiszta magyarsággal.

Hangjáról mindnyájan reá ismertok s Géza, a ki régebben többször találkozott Dagóberttel, nevetését alig birva visszatartani, mondá »ugyan Orsoffy ur soha se kérjen tőlem kegyelmet, hisz nem vagyunk mi haramiák s én nem vagyok haramia főnök hanem a kegyetek igaz barátja akit felsőbb parancs és a szerencsés veletlen ideje korán küldött segítségökre.»

Parancsnokuk e szavaira a katonák elengedték Dagóbertet, aki éppoly örömmel érezte hogy szabad, mint amely szegénynek gondolt reá gyávaságára s miután látta hogy Gizella sőt Zárd is kinevetik arra kérte Párdonyt, kísértesse őt haza néha y honvéddel s aztán ugy eltűnt a fedezet alatt, hogy többé nem is látták őt viszont.

A szabadságharc véget ért, az éjszaki óriás minden jog ellenére, kicsavarta a vitéz nemzeti sereg kezéből a győzedelmi zászlót, árulás segélyével a sötét emlékü Világosnál.

A hon Demosthenese számkivetetté lön.

A halhatatlan költő, ki verseivel lelkesíté a vitézeket nyomtalanul tűnt el, mint meteor, szelleme ragyogó fényt hagyva hátra.

— Tessenek uraim, tessenek höltyeim pesetálni, — Csak pelépti tij netfen kraj-cár, csak netfen krajcár.

É cifra szavakat hórihorgas cseh fiokó ordította a hatalmas állatsereglet bódéjának emelvényéről, az ott ácsorgó, báméskodó emberekhez intézvén szavait, kiknek tömege csakhamar utat nyitott azon társaság előtt melynek élén a szép Margit haladt nagyaénjével, — Elmaradhatlan kísérői a sovány gróf Keszegh a rövidlátó Duray báró és még pár csillaga képezé a «márvány szívű kíséretét kinek ma az a különös ötlete támadt hogy a pesti és bécsi állatkertek után ez egyszerű seregletet akarta megnézni.

A társaság betépett a függönyajtóm, mely az állatok kalikája előtti térre vezetett

Margit kedélyesen nevetett az apró majmok bohóságain melyek egymásba kapaszkodva birkóztak, a szép leány által közbőlök dobott datolyákat akarván hatalmasokba keríteni.

Csakhamar azonban erőteljes nő, miss Leona lépett a nézők közé s kecses mosolylyal hajta meg magát azok előtt. A kisasszony rövid fényes szövetű ruhát viselt vak-tölténnyel töltött pisztolyt, jobbában pedig hatalmas bőrkorbácsot tartott.

Az imént kintkiabáló hosszú cseh, most éles hangon bent kezdte hirdetni hogy miss Leona megjelent vakmerő mutatványamat megkezdeni az oroszlánal.

A legény ezután az oroszlán hatalmas kalitkája mellett levő üres ketrec ajtaját kezdte kilakatozni mely ketrecből a nézők veszélyeztetése nélkül lehetett a királyi vadhoz jutni.

A szép Margitnak e pillanatban sa-játságos ötlete támadt s félhangon így szólt környező udvarlóihoz: «nemde uraim, önök mindegyike bátor férfi?»

— Igen — szóltak egyhangulag az

urak kik nem tudtak hová céloz a «márvány szívű»

«Nos tehát» folytatá — az a válasz hallatára — «miután én csak valódi férfit óhajtok férjemül, annak adora kezemet ki e csipkekendőt kihozza nekem az oroszlán ketrecéből», — s ugyan e pillanatban a bájos nő illatos kis kendője ott hevert bedobva, az oroszlán hatalmas lábai előtt

A divatfi Daruy bárónak (sajátságos véletlen) épen ekkor esett le a cvikkere, mely után úgy ő mint a sovány Keszegh gróf jónak látták lehajolni, hogy felvegyék mit azonban gyorsan akarván véghez vinni hatalmasan összekocintották fejüket ezen átermerző természetesen boesánatkérésit igényelt (ez idő alatt el is lehetett feledni a «márvány szívű» kimondott szavait.) A többi bolygó pedig némán nézte e jelenetet anélkül hogy valakinek közülök eszébe jutott volna a halálba rohanni. Mindezek azonban gyorsabban történtek mint elmondani lehet.

Margit gunyosan mosolyogva nézte le udvarlói s élesen hangsúlyozva szólt: «nos uraim! ugy-e nem hallották szavaimat külömben ezt előre tudhattam volna mert ilyenek a mai férfiak!»

— De nem mindnyájan — szólalt meg Margit háta mögött egy érces férfi hang, melynek tulajdonosa az épen akkor kinyitott ketrec-ajtóból félretolva a belépni akaró miss Leonát mielőtt az megakadályozhatta volna a kalitba sietett s gyorsan magára huzva annak ajtaját, s félretaszítva az állatok királyától őt elválasztó drótfalat mely tőle ajtó volt, belépett azon és bátor tekintettel nézett szemközt a puszták őri-ásával.

«Iszonyu pillanat ,

Az oroszlán lelapul! ugrásra készül a nézők visszafojtott lélegzettel bámulták a váratlan jelenetet. Mindenki félté a vak-

A nemzet hősei közül, aki nem talált hősi halálra a csatmezőn, vagy nem jutott gyilkos módjára az aradi Gogotha bitófájára, lbujdosó lett, menekült; s ha elfogták, tanusított vétségéhez mértén, bitó vagy katonává soroztatást lett jutalma Sokan külföldre menekültek, sokan pedig nem tehetvén azt, álruhát öltve, tartózkodtak egyik vagy másik jószívű uraságnál, jobb jövő hajnalpirkadását várva . . .

Az erdélyi óriási hegyek mögén teljes pompájában áldozott le a nap, megaranyozva a hegytetők koronái.

Zárd Kadosa a mócok támadása után újra rendbe hozott kastélyából gyors léptekkel ment le gyönyörű kertjébe.

A virágok illatoztak, madárdana hangzott a ketifákon, méhek döngieséltek ezerszimű bogárkak repdestek a légben minden békét hirdetett.

A nem gögös Kadosának arca nagy váltzáson ment át — megöregedett. A szigorun vonások eltűntek róla s most valami titkos öröm, boldog megelégedésnek adtak helyet

A ujonnan homokolt kerti uton üvegháza elé irányzá lépteit az öreg nemes. Az üvegház lépesőjén kertész legény áll kinek széles vállára szerelmesen hajta le-

fejét, a leáldozó napra függesztett tekintettel — Zárd Gizella. Az öreg Zárd, a büszke ur, a ki egykor gögösen utasítá ki kastélyából Párdony Gézát, a taxár jelöltet, szeretettel ölelte most át — a mint a merengő ifju párhoz ért, — Gárdony Gézát, a daróc ruhába öltözött kertész legényt s annak jegyesét Gizellát és reszkető szavakkal mondá «kedves gyermekeim ime itt a kegyelmi irat — e szavakkal iratot mutatot fel — melynek alapján Géza fel van mentve minden üldöztetéstől levetheted fiam — szólt megcsókolva a kertész legényt — álruhádat mely kiléted iránt a kémlelők tévutra vezetésére szolgált».

«Most már nyílt homlokkal emelt fővel mondhatod a világ előtt amit eddig titokban kelle tartanod hogy Zárd Gizella menyasszonyod, birtokaim a te birtokod.

Én megtartám a veszély pillanatában kimondott szavaimat «mindenem azé aki megmentett.

Az öreg ur mindkét kezén egyszerre érzett forró csókot; Géza és Gizella csókját kiknek fejére áldásként hullottak a szerető agg örömkönyei.

(Vége.)

merő férfi életét, de legkivált Margit kinek bájos arcán ezáltal a hamvas piának halálos sápadtság adott helyet. Kiáltani akart de valami vaskapocs gyanánt fogta összetorkát hangot sem bírt adni. Oda szeretett volna rohanni ahhoz a bátor ifjuhoz, vele együtt halni meg lábai azonban földhözgyökereztek mozdulni sem bírt kénytelen volt hangtalanul nézni mint fogja széttépni azt a gyönyörű bátor ifjut, az erdőbeli ismeretlent az a szörnyű állat.

Az ifju villámló szeméit ez idő alatt nem vette le a hatalmas vadról, mely a delejes hatásu szemek merev nézése következtében mintegy megzavarodott s lelapulva maradt, a férfi folyton az állatra szegezett tekintettel hajolt le a csipkekendő után s meglelve azt, lassan vonult vele hátra folyton az oroszlánra nézve, a külső kalitkába melynek vásrácsos ajtaját csakhamar maga és az oroszlán közé toltá, a nézők éljeneztek a királyi vad iszonyu bögést hallatott . . .

A márvány szív pedig nagyot dobognat s Margit ájultan rogyott össze, amint a vakmerő férfi átnyujtá kendőjét.

*

Körülbelül két hétig feküdt betegesen élet-halál között a szép leány ezután. Betegsége ideje alatt lázámaiban folyton azt a szörnyű jelenetet látta, melyet ő idézett elő szeszélyes ötletével.

Féltették életét. Végre azonban győzött ifju ereje magához tért, de haja betegsége alatt elvesztésében színét — ezüstfehér lett megőszült.

Az orvosok állítása szerint a kiállott halálos félelem és betegség őszítették meg. Azonban úgy látszik hajának ében színével együtt veszté el «márvány szívét» is, mert félév múlva felgyógyulása után mint boldog fiatal asszony ment nászutra Velenczébe férjével azzal a bátor ifjuval aki koczkára tévé életét az ő kezéért».

Jó későre járt már az idő mikor barátom befejezte a történetét. Másnap egyedül mentem a színházba csak hogy láthassam a regényes hölgyet ott volt azonban oh csodák csodája, ekkor már ép oly szép fekete volt haja, mint a milyennek barátom leírta.

Bámulva szóltam mellettem ülő ismeretlen szomszédomnak Murányi Margitra mutatva: «Uram, festi az a nő a haját?»

— Nem-a szólt morozusan a kérdett

— De hisz tegnap ősz volt.

— Ah debogy, csak hajporos.

És e válasz után fölénytel mosolyogva nézett le engem az egyszerű falusit aki nem tudtam addig hogy hajpor létezik a világon és valótlan történetet is beszélnek az emberek.

Felelős szerkesztő: Mihály József

ia dó: Sápsszky János.